

آبونه شرائطی

هریر ایچون سنه لکی (۲۵۰)

آتی آیلنی (۱۳۰) شروشدر

نسخه سی ۵ غروش ، سنه لکی

۵۲ نسخه در

ادارده خاه

قسطه ونیده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المذنبه قبول

اولنور . درج ایدلین یازیلر

اطاده اولونماز

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفتعلق مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باش محمد
محمد ط کتب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۴۶۶

۳ ربیع الاخر ۱۳۳۹

بازار ایرانی

۱۳ کانون اول ۱۳۳۶

جلد ۱۸

— ایلرده . . بر فوجہ مان

قاراق و اردی . .

— یکی ، اسمی بوقی ؟

— بیلیم آمان !

آغاچی دیسم ، کوتوکی دیسم ،

دیواری دیسم ، هوپوکی دیسم ،

آغیل می دیسم ، حمام می دیسم ،

بییقی می دیسم ، تمام می دیسم . . .

— یا سوکره ؟

— قارشومه ، باقدم ، دیکلدی

— کیم ؟

— بر آدام !

— طانیشدیکز می ؟

— اوبیلیم طانیچی ، بن طانیام . .

بابام می دیسم ، آیزم می دیسم ،

خیم می دیسم ، خصم می دیسم ،

جیفیت می دیسم ، کارور می دیسم ،

شودرمی دیسم ، بودرمی دیسم . . .

— اوزانم : سن بولیورسین بلاکی اللهدن .

بو ، الله بر ، یالکیز یک سچیلیمورنه زمان ؟

اوزاق می دیسم ، یاقین می دیسم ،

بوکون می دیسم ، یارین می دیسم ،

بهار می دیسم ، یازین می دیسم ،

قیثین می دیسم ، کوزین می دیسم . . .

محمد ماکف

هند خلافت جمعیتی مرخصیله ملاقات

ذات محترمدر . کنندیسی اولجه طانیقله مباحی اولدیغیز پشاور اشراف و متحیزانندن مصطفی صغیرخان حضر تلیدر . یا مال ایدیلک ایسته ن خلافت اسلامیته نك حقوقی محافظه ایتک اوزره هندستان طرفدن انتخاب اولنوب اوروپایه کوندریلان خلافت جمعیتی هیئت مرخصیسی اعضاسندن اولان بو بویوک و محترم مسافر قارداشمز دارالخلافه ده اسلامک و خلافت سنیته نك معروض قالدینی فجیع وضعیته تحمل ایدمه یه رک بوجاهدلر یوردینه کچور ، علمداران اسلام ایله برلکده چالیشمه یه هندستانجه مأمور ایدیلور . دها اول کلمک اوزره یوله چیقه دقلری حالد بر قضایه اوعرایور ، انا طولی ساحلنه کچمک ایچون (وارنه) دن یلندیکی موتوره قره دکزده تصادفی ایدن بر یونان زرهلیسی ، عثمانی ضابطی طنیله کنندیسی اسیر ایدیور ، آتیه کوندریور ، بر مدت اوراده اسرا غارنیزوننده توفیف ایدیور ، اوندن سوکره استانبوله کتیروب انگلیزلره تسلیم ایلور . ایکی هفته قدر آرابیان خاننده موقوف قالدقن و هندستانده انواعی کورمش اولدینی انگلیز حقارتلرینه اوغرادقن سوکره برهانه ایله کنندیسی تخایه ایتدیرمه یه موفق اولور و همان فداکار ارکان حریر مزدن قائم مقام کال ، بیگاشی ذاتی یک و کنندیسنه یاور اوله رق ویریان مکتب بحریه نك یتیشدیردیکی کنج و جسور ضابطلر مزدن محمد یک و دیگر بعض ضابطان ایله برابر انا طولی ساحلنه کچورلر . هر کچدیکی یرده بر جوق کونلر قالمق ایسته دیکی حالد سربعا انقرمه کیتیمک مجبورتی اولدینی ایچون کنندیسیله اوزون بویلو تشرقه وقت اوله مادی .

بو بویوک مسافرنک قیمتی تقدیر بویوزان قول اردو قوماندانی محی الدین پاشا حضرتلری مشار الیه خان حضرتلرینک شرفلرینه خصوصی برضیافت

دون ایشام نه مسعود بر کچه ایدی . اخوت اسلامیته نك لاهوتی نشووسیه متحسس قلبلرک کچیردیکی بویل سعادته ایکی طاغ آره سنده صیقیشوب قالان قسطنطنیونیده کی بوتون مسلمان قارداشلر مزکده اشتراک ایتلرینی ، اونک روحانی اذواقندن نصیبه دار اولمالرینی یک آرزو ایدردک . وضعیته نك الحاسیله صوک زمانرده قسطنطنیون مرکز سیاستک ایلیک مرحله سی اولدی . بو جهته بر جوق مهم شخصیتلر ، محترم مسافرلرله تشریف ایدیور . بو بویوک بر مظهر یتدرکه بوندن ، بو لطفکار فرصتدن استفاده ایتک قسطنطنیون ساکنلری ایچون مبجل بروطفیقه قدر شناسا یه در . عصر دیده قلعه لر ، تاریخی برجلر آلتندن تپلرده کی مزار طاشلرینی سیر ایده ایده بونالان نظرلر ایچون رازبو ذروه لری آشهرق اوتوده قاینشان اقوامک حرکتلرینی سیر ایتک ؛ جوجقاق زمانلرندن بری شاریلتیلر یله قولاقلری اویوشدیران بو جریانلرک دوکولدیکی دکزلرده کی متلاطم طالعهرک ، مهیب صدالری ایشیتیمک قسطنطنیولر ایچون ، اوت بوقهرمان زاده لر ایچون متحکم بر وجیه بسالتدر . بوزلرجه سنه جهانک مختلف قطعهلرنده رایت اسلامی شان و شرفله طولاشدیران انا طولی مسلمانلری حسب القدر بوکون انا یوردلرینه چکیلیمش ، حیات و ممات مجادله لرینه کیریشمش بولونیور . اک مدھش ، اک وخیم دقیقه لرده بیله اسلامک عزتی بوتون بر جه - ان کفره قارشو محافظلر ایدن بو مقدس اسلام یوردینی ، بوفداکار اسلام مجاهدلرینی یاقیندلر یارک ایتک اوزره مسلمان قارداشلر مز آسیا ، افریقا ایچلرندن ، هندستان یایلارندن قوشوب کلورلر . بو ایمان قارداشلر مزدن بری اولان دونکی مسافر مز ایسه سکسان میلیون هندستان مسلمانلرینی تمثیل ایدن بر

— استانبوله عودت می ؟ . . آرتیه-ق اوقید اسارتیه تحمل امکانی قالماشدر . حیاتی هپ ظلم واستبداد آلتندیکیردم ، آرتیه-ق یتیمی ؟ انکلیز اسارتی آلتنده دنیا به کلدیم . انکلیز اسارتی آلتنده بویودم . هندستانک بز مظلوم اولادلی ایچون یکانه بر مدار تسلی و ارسه اوده سزیدیکز . هندستانک فغانلی درملری باشنده کوز یاشی دوکن هر هندلی مسلمان ایچون خلیفه نیک دیاری بر ارض موعوددر ، بر یوزنده بر جتدر ، اونک خیالیله دمکندار اولور . بنم ققامده دوشونمه به باشلادینی زمان او خجایع قارشوسنده زوحم ازیلدیکجه ازیلدی . وطنمک اجنبی آیاقلری آلتنده ذلته محکوم اولمشی هر کون قابلی صبرلا تیوردی . آه ، اونه آجی ، نه ملی بر حیساندر ! کونلر دکل ، سنلر دکل ، عمرلر بو اضطرارلر ایچنده سوزر کیدر . فقط بر زما کلدی که کندی دردمزی اونوتدی . اسلامک مرکزینی مدھش بر فلاکت قابلائی . اور و پاسلامی بوغرق ، حوک مدارتسلیمزی ده بیمیق ایسته یوردی . معاذالله اویسقلیرسه آرتق رهسا و عسادی تخیله ده امکان قالمایه جقدی . مرکز خلافتک اوغرامقده اولدنی بومعیبت عظمایا بوتون هندستانی صاردی . هر طرفده بویوک بویوک اجماعلر ، هیج نلی قوافرلر عقد ایدیلدی . هند خلافت جمعی نامیه اساسلی و بوتون هندستانه شامل بر تشکیلات وجوده کتیریلدی ، اوروپاک او ظالم قرارینه ، قرار اعدامنه مانع اولق اوزره درحال اوروپا به بر هیئت مخصوصه اعزام اولوندی . هندستانک اک فداکار واک یوره کی یاسیق اولادندن محمد علی حضرتنارینک ریاستی آلتنده اولان بو هیئت لوندرمه کیددی ، یارسه کیددی ، بوتون اوروپائی دولاشدی . خلافت اسلامیه نی قورتارمق ایچون هر درلو سیاسی تشبثلرده بولوندیلر . حق بمضایک آجی ده بولدیلر ، تهدیدکار بر وضعیت ده آلدیلر . بنده استانبوله مرخص اوله رقی کلدیم . کاشکی کلمه یدمده اسلامک او اک بویوک فلاکتی کورمش اولماییدم . فقط او آجی نی ده طامق مقدرمش ! دنیای کزدیم ، قارشیمه هپ انکلیز ظلمی جیقدی . اسلامک مرکزینه کلوب ده خلیفه نی ، خلیفه نیک و کلاسی ، وزرائی ، اسلامک بوتون مؤسساتی انکلیز تحکمی آلتنده کورونجه اسلامک دوشیدیک بو ذات و سفالت نی هوتکور هوتکور آغلانندی . بیلیورسکنز ، ارفجیح حالی کورمه مک ایچون اومدن جیقمایوردیم . کونده بیک کره اولوب بیک کره دیرلمک نه تحملسوز فلاکتدر . بن عمرمه آجینک بوقدر شدتلیسی ، ذلتمک بوقدر فجیعنی کورمه مشدم . استانبوله بر از ده قالمش اولسیدیم ، یادلی اولوردیم ، یا بر طاشقینلق ، کوستره رک ابدیاً انکلیز زندانلرینه آتیلیردم . جناب حق بیکرله شکر اولسون نی اوجهنم حیانتین قورباردی ، اسلامک حر و مستقل یوردی کورمه نی بکا نصیب ایلدی . بن ظن ایدیوردم که اسلام بوتون دنیاده اسیر ، هر یرده ذلیدر . فقط او یله دکل . ایستانبوله و شرفی محافظه ایدن ، اسلامک حریت واستقلالنی یاشادان قهرمان مجاهدلر دیاری ده وارمش . ارتیق بنده بالفعل بو حیات مجاهده به اشتراک ایدیوردم .

ویرمش ، بومناسبتله قوماندانلق دائره سنده کرک کندیلریله ، کرک رفاقتلرنده بولونان ضابطان بککله خصوصی بر مصاحبه ده بولونوله رقی استانبول ایله هندستان احوالی حقنده بعضی معلومات استحصال اولونمش و اسلامک مشترک دردلی حقنده سربست بر صورتده اعطای انکار ایدیلشدر . مشارالیه کزیده نظر دقتلرینی جناب ایدن جهت ، اناطولیده کوردکاری حریت اسلامیه در . زوالی دینداشمنز ، بوتون حیاتی انکلیز تضییقی ، انکلیز ظلم و اسارتی آلتنده کچیردیک ، دارالخلافه ده ده او ظالمانه اسارتدن باشقه بر حیات کورمه مدیک ایچون محکومیتی ، اسارتی مسلمانلرجه طبیعی بر حال عد ایدیوردم . ایلك کوروشور کوروشمنز بکا استانبوله کچیردیکمن زمانلری خاطر لاتدی :

— بیلیورمیسکنز ، دیدی ، او صیجاق هوالرده سمنز ایشیدیلسون دینه یخچرملری قاپار ، کولسکمنز کورولسون دینه پرده لری اینسیدیرده او یله قونوشوردی . سز بکا قوای ملیه دن ، انا طولیده کی مسلمانلرک هر درلو اجنبی تضییقندن آزاده اوله رقی کچیردکاری حیات حریت پرورانه دن بحث ایتدیکجه بن حیرتله سزی دیکهر ؛ او عالمه قارشنی تحسیرلر ، اشتیاقلر طویاردیم . الحمدلله بو کون حر ، مستقل اسلام طویراقلرینه یوزمی کوزمی سوردیم . آه عزیزم ، بیلسنه کز ، روحده نه قدر سربستک طویسورم . مادی ، معنوی بوتون قوای حیاتیه می تحت تضییقنده آزن زنجیرلری انا طولیه آدیم آتدیم کون ایقلریمک آلتنده پارچه پارچه ایدیلش کوردم . بکا صوریورلر :

— مملکتلر مزنی ناصل بولدیکنز ، قصبه لر مزنی ، شهرلر مزنی بکنیدیکزمی ؟ . تعجب ایدیوردم که بکا بولم بر سوال ایراد ایدیایور . بنم کی اسارت آلتنده طوغمش ، ظلم و حقارت آلتنده بویومش ، حیانتنده ولور کون اولسون استقلال ذوقی طامش ، حریت نشووه سی کورمه مش بر آدم بنسارک شگلنه ، سواققلرک حانه ذقت ایدرمی ؟ کولکلو ویران اولدقدنصکره معموره لرک نه ذوقی اولور ؟ انسانلرک مسکنی قولبه لر اولسون ، فقط حریتلری ، اراده لری الارنده بولولسون . مملکتلرنده بویوک جادلر ، بولوارلر بولونماسون ؛ فقط استقلاللرینه صاحب اولسونلر . حریتسز ، استقلالسز حیات حیاتیدر ؟ بولم بر یاشیش نه بد بخت یشاشدر . حریتسز ، استقلالسز انسانلر دمیر قفسلر ایچنده یاشایان مخلوقات کیدر . اوخ ! نه کوزل ، نه کنیش ، نه سربست مملکتلر . . . ایسته دیککزی سوبلر ، ایسته دیککزی یاپارسکنز ، افعالکزدده ، حرکانکزدده سربستسکنز . نه انکلیز قورقوسی وار ، نه استبداد اندیشه سی ! تضییقسز قونوشمق ، ایشله مک ، تنفس ایتک ذوقنه روحلر نه قدر محتاجدر . بوکون الهک انسانلر بخش ایتدیک بویوک نعمته مظهر اولمقه روحده اوقدر علویت ، قلبیده اوقدر ذوق طویورم که بو حریت واستقلال او غورنده رفاه ، ثروت ، دارات . . . هر شی فدا اولسون . — استانبوله عودت ایدم جکیمیسکنز ؟

پورامہ ، اناطولیہ دہ انشاء اللہ ہب برابر چالیسہ جغز ، بوتون اسلام عالمی
قورتارہ جغز ، انکلیز استانبولہ بولونڈجہ اورایہ عودت اتمک بیلہ بیلہ جہنمہ
کیرمک دیمکدر .

— طوغرودر ، انشاء اللہ مظفر آ استانبولہ کیرہ جگیز . انکلیز ظلمی
بوتون اسلام عالمیہ قیرلہ جقی ، محاولہ جقدیر .

— آء ، اوظالم نہ دساس ، نہ فتنہ کاردر . بوتون دنیای انشہ ویردہ قارشوسنہ
کچر ، ذرہ قدر الم حسن اتمز . اقوامی بربرینہ طوتوشدیرر ، بر مملکت افرادی
بربرینہ دوشوریز ، عینی دیندن اولانلر ارہسنہ بیلہ فتنہ لڑ القا ایدرہ اولنلر
بربرلہ دیدیشیرکن تپہ لربنہ جولانلیر . حیوان کی اولنلر ارادہ سنہ رام ایدرہ
سولوک کی قانلرینی امر . بز ارمک ہندستانہ کی بو ظالمانہ ، بوفتنہ کارانہ
سیاستی پک ای بیلیورز . ارنک ایچون مرحمت ، انسانیت قطعاً یوقدر .
یالینز تحکم و تنفع واردر . بونی تأمین ایچون ہر مملکتی اجرا ایتمکدن
چکمنز . میلونلر جہ انسان محو ایدر ، مملکتلری خاک ایلہ یکسان ایلر ،
درلو درلو یالانلر ارتکاب ایتکدن صیقیلماز . افغانستانہ قوجانی قوجاق
بیاننامہ لڑ آتہرق آنا طولیدہ روملرک اکثریت تشکیل ایتدیکنی ،
آنا طولیدہ مسلمانلرک اہیتی قائم ایدنی پروپاغندا ایدوب طور بیسور .
بوصورتلہ افغانستان مسلمانلرک افکارنی زہر لہ مک ، اورادہ کی حرکت
و فعالیت سارصمق ایستہ یور . چونکہ شیمدی افغانستانہ بویوک حاضر لقلر
واردر . یوز بیگلر جہ ہندلی افغانستانہ کچور ، اررایہ ہجرت ایدیور .
ہلہ ہندستان اکابرندن ظفر علی خان نامندہ کی پک فداکار بر ذات واردر کہ
بوکون کابلہ افغانستانی مدمت صورتہ تحریک ایدوب طور بیسور .
خلافتک کفار اسارتی آتہ دوشدیکنی ، انا طولیدہ کی مسلمانلرک امحا
ایدیلہ مکدہ اولدیفنہ ، بوتون مسلمانلر ایچون انکلیزلرہ و متفقلرینہ قارشو
جہادہ باشلامق فرض بولونڈیفنہ دائر بیاننامہ لڑ نشر ایدیور ، نطقلر
ویریور . دیگر طرفدن عثمانی ضابطلری دہ افغانستانی تعلیم و تسلیح
ایدیور . افغانستان اودرجہ یہ کلمشدی کہ بر آرمق مسلح فرقہ لڑ بیلہ
اناطولیہ بہ کوندیریوردی ، ہراتہ قدر کلن بو مجاہدینک نہدن طولای
ہر مملکتی تاخر ایتدیکنی آکلاہ مادم . امین اولوکز کہ بوکون افغانستان
خلیفہ بی اسارتدن قورتارمق ایچون اناطولیہ بہ عسکر کوندرمہ یہ عزم
ایتشدیر . بو بر غلیاندر کہ انکلیزلری تدهیش ایدیور . بونک اوکنہ کچمک
ایچون بیلسہ کز انکلیزلر نہ تزویرلر ایجاد ، نہ فسادلر افقاع ایدیور . افغانلیر
حقیقہ جوق قهرمان آدلدر . آسیادہ کی اقوام اسلامیہ آرہسنہ کی
افغانلیر قدر جسوری یو قدر ، دیسہم جائزدر . و بونلر بر کرہ عزم
ایتدیلمی ، اوکارینہ ہیچ برشی طورہ ماز . ہم مملکتہ اولان (پشاور)
افغانستان ہندودندہ در ، بومناسبتلہ اولنلر ای طانیورم . بوکون افغانلیر
اویلہ دیمکدر :

— بز ہندلیر کی پارہ ویرہ یز ، فقیرز . بز سونکولر حیلہ اناطولیہ بہ
یاردیم ایدر ، خلافت اسلامیہ بی قورتارمہ یہ چالشیرز .

افغانلیرک بوجالادنی محی الدین پاشا حضرتلر پک پک خوشنہ کیتدی .
آفرین افغانلیرہ ا دیدی . تام مسلمان ایمشلر . حقیقی پک کوزل آکلامشار .
— اوت ، پاشا حضرتلری ا بوکون بوتون عالم اسلام آرتیق حقیقی
آکلامشدر . بالفعل چالیسہ جغز ، جہاد میدانلر ندہ اولمکجہ اسسارتدن ،
ذاتدن قورتولہ مایہ جہنی ادراک ایتشدیر . اونک ایچوندر کہ بوکون ہر طرفدہ مسلمانلر
حرکتہ باشلامش ، فعالیت کچمشدیر . ہندستانہ بیلہ افکار دیکشمشدیر .
ارتیق سوزک ، سیاسی تشبثاتک ، یالوارمہ نک ، یاقارمہ نک زمانی کچمش
اولدینی آکلاشیلمشدیر . اوروپادہ قابو قابو طولاشدق . سکستان میلیون
مسلمانی تمثیل ایدن ہند خلافت جوق ہیئت مرخصہ سی او قدر باغیردینی ،
فریاد ایتدیکنی حالہ قولاق آسان اولمادی . القی ، ہندی عصراق قوجسہ بر
سلطنتی بالظاہر . نہ خلافت طانیلیر ، نہ اسلام افکاری دیکلہ دیلر . اگر
اوجہ میتک آرقسندہ جوق دکل ، ایکی یوز بیک سونکو اولایدی او وقت
ہیچ باغیرمہ پدہ لزہم یوقدی ، در حال مطالبانی اسماف ایدیلیدی . ہر نہ
ایسہ ، ہب بونلر بر درسدیر . مسلمانلر باشلرینی طاشدن طاشہ اورہ اورہ
نہایت بوکون حقیقی آکلایورلر .

بوندن دہا بر یچق سنہ اول بز ہندستان مسلمانلری پروتستولردہ ،
سیاسی تشبثلردہ بولنورکن ہند و اختلاطی رؤسائیدن میسٹر غاندی
دیمشدی کہ :

— نافلہ اوغراشیور سکیز . انکلیزلر بویلہ پروتستودن ، خطرہ دن
ہیچ برشی آکلامازلر . اولنلر قوتدن باشقہ برشی طانیازلر . بویلہ شیارلہ
اوغراشمقدن ایسہ بالفعل ایشہ باشلامق دہا مؤثردر .
بوکا رغماً ہند مسلمانلری تشبثات سیاسیہ دن ، رجا و نیازدن واز
کچمیدیور . فقط بوتون تشبثلر خسران ایلہ نتیجہ انتجہ شیمدی میسٹر
غاندینک سوزینہ کلمدیور . آرتیق بوندن سوکرہ زہندستان مسلمانلری
بولتیقہ منزی دیکشدیریورز . انکلیزلرہ قارشو فعال مخالفت و مجاہدہ
باشلا یورز .

سوکرہ اناطولیہ بہ معاونت نقدیہ مسئلہ سی دہ بوکون باشقہ ہر مسئلہ
کیریور . مقدمہ ماجہ بیت اطانہ صورتیلہ پارہ طولایوردی . طولانہ طولایانلر
یچق میلیون انکلیز لیراسی طولانندی . بونک نہ اہیتی اولور ؟ شیمدی
ہند مسلمانلری ویردکاری ویرکینک ثلثی اناطولیہ کی جہادہ تخصیص
ایدیورلر . بویلہ اولورسہ عظیم بریکون تشکیل ایدر .

— انکلیزہ بوکا ممانعت ایتزمی ؟

— الذدن کلمہ ممانعت دکل ، اعدام بیلہ ایدر . فقط بوکون ہندستانہ
آرتیق انکلیزہ ویرکی ویرمہ مک مسئلہ سی الا بیلدیکنہ افکار مایہ ایتشدیر .
و بو ہندلیر ایچون بر شعار مخصوص حالی اکتساب ایتشدیر . ظن ایدرم ،

اصل قیامت بورادن قویا جقدیر .

— پک اعلا ! فقط بز ہندستان ایلہ ناصیل مواصلہ بی تأمین ایدہ جگیز ؟

انکلیزلر دکنزلره حاکم اولدقجه بومشکل اولمازمی ؟

— طبیعی مشکلدیر . فقط بزمهلر منزله او کوجا کلمی ازاله ایدمکچک . الحمدلله بوگون اناطولونک آسیا ایله انسانی تأمین ایدیلشمشدر . آرده وجوده کتیر یلمک ایستمن ارمنستان حائل اورتهدن قالدیر یلمش ، آسیا بولی اچیلشمشدر .

— اسلام عالمی ارمننده اساسی بر وحدت و ارتباط تأسی ایچسون نه کی نشبانه بولونمهی مناسب کوریورسکر ؟

— بوخصوصده برطاقم پروژه لرمز واردکره انقرده مقام عائدینه عرض ایدمکچک . هر شیدن اول شو اناطولی حرکتی موفقیتله ادامه ایتک الزمدر . بوتون سر موفقیت بور ادهدر . یالکیز هندستان مسلمانلری دکل ، بوتون اسلام عالمی سزک بوقیام وجه اداکزی تجیل ایتکسدر . وسزک موفقیتکیز بوتون اسلامک موفقیتیدر . سزک وحدتکیز بوتون اسلامک وحدتیدر .

— کمال بک افندی ! سزده بزمه راز استانبول حوادثی ویرمه یه حکمیسکر ؟ — استانبولده ذات و حقارتدن ، احتراماتدن ، انتزیه دن باشقه نه وارکه سویله ییم . بونلری ایشیتمکدنسه ایشیتمه مک هر حالده ده اخیلیدر . انکلیزلردن اول بز کندیمز نه رذالتلری ایدق . سابق قاینه ایشی بوتون بوتون رذالته دوکدی . شخصی منفعتلر ، احتراملر ، اسرافلر ، ارتکابلر اورتهدن قاصوب قاوورمشدی . جنازه اورتهدن هر کس میراث قایمق دردینه دوشدی ، حکومت انکلیزلرک انده بازیمجه ، عادتاً اونلرک بواسطه اجراییه سی ایدی ، بوکامقابل دیگر دواتلرله کیمسزک . حاصلی کرک داخله قارش ، کرک خارجه قارش هیچ بر حیثیت و موقعی قالمادی . نهایت کونک برنده یی قلوب کیتدی . — انکلیزلر ناصیل بو سقوطه موافقت ایتدیلر ؟

— فرید پاشا قاینه سنک اناطولی یه قارش قوتله برشی یاهمه بجه انکلیزلر بک اعلا آکلادیلر . اونک اوزرینه باشقه بر انتزیه جویرمک ایسته دیلر . اناطولی افکارنی تشته دوشورمک . ذاتاً ارتیق قاینه یی طوتمق امکانی قالمامشدی . زیرا رذالتلر عیوقه چیمشدی . دیگر طرفدن روسیه ده و بونا نستانده احوال سیاسیته کالدینی شکل اناطولی یه ده فضل قوت ویرییور ، انکلیزلرک استانبول سیاستنی ضعه دوشوریوردی . معلومیا ، انکلیز سیاستی نه قدر اوینا قدر . منفعتنه خادم و آت اولان اقوام و اشخاص او خدمتی ایفا ایدمه یه چک بر حاله کنتجه بر تکمه ایله ارقه جویرمک ، دون الک بویوک دشمن دییه یوزدن قالدیرمق ایستدیکی بلنده بر ازار حیات و قوت کورویمجه هیچ صیقیلمه دن الی اوزامق انکلیزلرک شعار مخصوصیدر . صوکره قلعه یی دائماً ایچندن فتح ایتک ، ارمننده وحدت کوردیکی ملتلی تفرقه و نفاق ایله تشته دوشوردکن صوکره تپه سنه چولالامق انکلیز سیاست ظالمه سنک همده سیدر . بناء علیه اناطولیده عضو ایدن موجودیت سیاسیته کوندن کونه تکمل ایتسی و قوتنک ایتسی انکلیزلری جدی صورتده اندیشه یه

دوشوردی . فرید پاشا قاینه سی استانبولده رأس کارده قالدق ، اناطولی وحدتی ده ا زیاده اریور ، استانبول قارش بغض و نفرت کسب شدت ایدیوردی . ارتیق قاینه آکلالمشدی که استانبولده اناطولونک آکلالمشسی نه ایلمکله نه زورقله قابل دکلدی .

— حالبوکه بزم بیلدیکمزه و اکلادیگمزه کوره انکلیزلرجه مطلوب اولان اناطولی ایله استانبولک اکلالمشسی و آرده کی اوچورومک ده ا زیاده دریناشه سیدر . فرید پاشا قاینه سی کزدن اول صالح پاشا قاینه سی زمانده انکلیزلر یو سیاسی تعقیب ایدیورلردی . بوندن مقصدلری ده حکومت عثمانیه یی ایکی یه بولمک ، و بو ایکیلیکی طبیعتیه بر امر واقع حاله کتیرمک دی . ذاتاً معاهده ده کورولدیکی وجهله استانبول و جوار یی ایچون آیری بر شکل اداره تعین نیدیلمی انکلیزلرک بو مقصدنی پک واضح صورتده کوستیریور . ده ا آچیقجه سی سلطنتله خلافتی آیرمق ، خلافتی قوه مادیه دن محروم پایالق کی بر شکله صوتمق ایسته یوردی . حتی بر زمانلر اوروبا مطبوعاتی بومشله یی دیلارینه طولادیلر : عثمانی حکومتی اناطولی یه نقل ایتک ، استانبولی ده بوتون مسلمانلره عائد اولق اوزره یالکیز مقام خلافت اولرق بر اقق لازم کله چکی حقننده خیلی نشر یانده بولوندیلر . یعنی خلافتی یالکیز اسماً ایفا ایتک ، فعلاً قاینه اورتهدن قالدیرمق . یوز میلیون تبعه اسلامییه مالک اولان انکلیزه ایچون بو مسئله نک نه درجه بویوک اهمیت اولدینی معلومدر . انکلیزلرک بوتون هجوملری ، دشمنلقلری خلافتیه در . بو مؤسسه اسلامییه یی اهمیتدن اسقاط ایتک ، کندی تحت نفوذینه ، آلق ، تخریب ایتک انکلیزلرجه الک بویوک غایه در . بونک ایچون بر زمانلر انکلیز مطبوعاتی آچیقدن آچیقجه خلافتله سلطنتک تفریق لزومی حقننده نشر یانده بولوندیلر . فقط هندلی اعظم محررین اسلامده خلافتله سلطنتک تفریق امکانمیز بولوندینی ، سلطنتمیز یعنی قوه اجراییه سیز ، حکومتسز خلافتک بر معنای شرعیسی اولدینی ، خلافتک امر دین و دنیا ده ریاست عامه دن عبارت بولوندینی حقننده اوزون اوزادی یه نشر یانده بولو ندیلر . بزده سبیل الرشاده بو خصوصه دار خیلی مدافعانده بولوندق . بونک اوزرینه انکلیزلر مسئله یی باشقه شکله دوکدیلر . دیلارنی طوتهرق فعلاً بر امر واقع حصوله کتیرمک اسبابنه تشبث ایتدیلر . هر شیدن اول استانبول ایله اناطولی آرمننده بر اوچوروم حصوله کتیرمک لازمدی ، صالح پاشا قاینه سی انکلیزلرک بو پلاننه الدن کلدیکی قدر مقاومت ایتدی . او صره لرده : اناطولیده تأسیس ایتک اوزره اولان قوای ملیه دخی بعض مسائلده اجتهاد اتندن فداکارلقلر کوسترمک صورتیه افتراقه میدان ویرمه مک ایسته یوردی . حال بوکه او زمان مجلس مبعوثان اناطولیده بر یرده تشکل ایتش اولسه ییدی هر حالده انکلیزلر پلانلری تطبیق خموصنده بک بویوک مشکلاته اوغرارلر ، احتمال که موفق ده اوله مازلردی . لکن اوزده بونک بونک رجال حکومت بوکا مخالفدی و قوای ملیه ده صالح پاشا قاینه سیله بویوزدن بوزوشمق ایسته میوردی . مجلس مبعوثان انکلیز دائرة نفوذده تشکل

ایندہ آدم عقلی بر موجودیت کو سترہ مدی . انکیزلر مجلسدہ بر اختلاف
چیقارمق امیدلرندہ یا کیلہ قلیخی اکلایجہ فرید پاشای راس کارہ کتیرمک ،
بو صورتلہ انا طولیدہ استانبولہ قارشی بر نفرت حصولہ کتیرہ رک قالفار
کی اولان اختلافی کوروکلہ مک اسبابہ تشبث ایستدیلر . قایینہ یی دوشورمک ،
مجلسی طاغیتمق ایچون استانبولہ ترتیب اولونان اشغال نمایشلری اوزرینہ
فرید پاشاہ مہر ہمایون ویردیریلدی . شیخ الاسلامہ قوای ملیہ نک قوای
باغیہ اولدینی حقندہ فتوالر امضا ایستدیرلدی . حکومت ، سلطنت ، خلافت
دین . . . آرتیق ہر شی انکیزلرک بازچہ سی اولدی . انکیزلرک بوتون
بو ترتیبات سیاسیہ لرندن مقصد انا طولی ایلہ استانبول اراستندہ طولیہ حق
صورتندہ بر حفرہ افتراق وجودہ کتیرمک دی . انکیزلرک حسابہ کورہ
قوای ملیہ ، مہاجاتی بالکنز فرید پاشاہ قارشی دکل ، مقام سلطنت و خلا
فتہدہ توجیہ ایدہ چکدی . او زمان انکلتزہ ، ہندستانہ قارشی :

— ایستہ کورسیورسکیزیا ، سزک خلافت ، خلافت دبیہ قیاساتلری
قویاردینکنز مقامہ قارشی بالذات تورکار مخالف و معارضدرلر ، خلافتی بن
دکل ، تورکار قالدیرمق ایستہ یور .

دبیہ جک : اسلام عالمی دہ علیہ مزہ توجیہ ایستدکن صوکرہ خلافتک
حامیہ سوسی طاغیتہرق اورتہیہ چیقہ جتدی . ہر طرف ہرج و مرج
ایچندہ قالہ حق ، انکلتزہ چوبوغنی باقہرق کیف چاہہ حق ، اویونخی اکل
ایتمش اولہ جتدی .

فقط قوای ملیہ ، جناب حقک الہام و عنایتلہ ، بو طوزاغہ طوتوالدی .
خلیفہ نک اسارتی اعلان ایستدی . بو حرکت ملیہ نک خلیفہ یی و مؤسسات
خلافتی اسارتدن قورنامہ یی معطوف اولدینقی بوتون جہانہ بیلدیردی . بوتونک
اوزرینہ انکیزلر ہیچ بکلہ مدکاری بر حادثہ قارشیدیندہ قالدیلر ، بر مدت
شاشالادیلر . فقط مایوس اولمایہرق فعالیتلری آرتیردیلر . فرید پاشای
موقع اقتدارہ کتیرمک ، قنوی چیقارمق ، مجلسی طاغیتمق کی مہم موفقیتلر
الہ ایستدکن صوکرہ اختلافی کوروکلہ مک قولایلاشمشدی . بو زماندہ ،
مصرندہ و قیلہ ترتیب ایستدی عرابی حادثہ سی کی بروضعیت حصولہ کتیرمک
آز موفقیت دکلدی . اونک اوزرینہ قوای انضباطیہ لر تشکیل ایستدیردی .
انزاوورلر چیقارتدی ، جمعیت محمدیہ لر ترتیب ایستدیردی ، مسلمانلر آردہ سنہ
فتنہ سوقق ایچون الان کان ہر واسطیہ تشبث ایتمکدن کری طورمادی .
دیگر طرفدن یونانی نقوبہ و تحریک ایستدی . نہایت اولیلہ بروضعیت حصولہ
کتیردی کہ طبیعتیلہ خلیفہ باباکی بوتون قوای مادیدن محروم ، ارادہ سز ،
نفوذ سز بر حالہ قالدی . مہمدہ صلحیہدہ استانبول وجواریخی دہ طادتا
بین المال بر شکلہ قوبدی . بوتی امضا ایستدیرہ جک سرسملر دہ بولدی ،
اناطولر دہ اوتہ طرفدہ کندی کندیسنہ نہ یابارسہ یابسون ، دیدی .

الانک ایچون بزہ کورہ انا طولی ایلہ استانبولک آکلاشمسی انکیزلرچہ
مطلوب دکلدیر . بالمکس بو افتراقی ارتیرمق انکیز سیاستک عمدہ سیدر .

— اوت ، اوراسی اولیدر . انکیزلرک ہر نہ صورتلہ اولورسہ اولسون ،

تفرقہ نک ادامہ سی طرفداری اولدق لرنندہ شہہ یوقدر . فقط بو کون وضعیت
دکیشمشدر . وضعیت دکیشنجہ پولتیقہ یی دہ تبدیل ایتمک اقتضا ایدر . کوندن
کونہ کسب قوت ایدن انا طولینک انحلالی ایچون یکی یکی تدبیرلر دوشونن
انکیزلر ارتیق فرید پاشا قایینہ سی طوتمقہ انا طولی بہ قارشی بر شی پاپہ مایہ .
جقارینی آکلادیلر ، بر کرہ عسکر طوبلایہرق سوق ایتمک قابل دکل .
تجربہ ایستدیلر ، ممکن اولہ مایہ جغزہ قطعی قناعت کتیردیلر . قوای انضباطیہ
تشکیل زمانلری کچدی . صوکرہ مصلحانہ حلولک دہ امکان اولمیدینگی کوردیلر .
فرید پاشا راس کاردہ قالدی انا طولی دہا زیادہ برلہ شیور و قوتلہ نیور . بر
دفعہ دہ فرید پاشای چکدرک انا طولیچہ معتبر ادملری ایش باشنہ کتیرمک ،
بو صورتلہ انا طولی افکارینی ترددہ دوشورہ رک یکی یکی دولابلر چورمک
پولتیقہ سی تجربہ ایتمک ایستہ دیلر . ورائکل قوتلری محو اولیور . یونانستان
صاللاسیونر ، رومانیہ قرہ دکزدہ کی انا طولی سواحلنہ عسکر سوق ایتمک تکلیفی
اوکجہ قبول ایدر کی بروضعیت طاغیتدینی حالہ احوال سیاسیہ نک الدینی شکل
ارزینہ اودہ واز کچورہ باشقہ طرفدن ایسہ قوت تدارکنہ امکان یوق . یونانستان
بوتون بوتون انحلال ایدوبدہ انا طولی دہ قطعی انہزامہ وغیرامہ دن اول ایشلری
داخل قاریشدیرمق ، انا طولی ایلہ بر مذاکرہ قابوسی آچہرق کندیسی دہ بو وسیلہ ایلہ
بورتی سوقق اوزرہ فرید پاشاک سقوطی ایلہ قوای ملیہ بہ طرفدار بر قایینہ نک
راس کارہ کلسنہ انکیزلر و متفقلری موافقت ایستدیلر . بویلہ بر قایینہ موقع اقتدارہ
کلنجہ انا طولی نہ دیہ جک ، قوای ملیہ جہدہ محترم طانیلان بو ذرائدن ہیچ بریسنہ
خیانت اسناد ایدیلہ میہ جک ، بو صورتلہ انا طولی شاشیرتیلہ حق ، استانبولہ
خلیفہ نک کویا سر است بولندینی ذہانی فکرلرہ القا ایدیلہ جک . افکار دہ
بویلہ بر تردد حصولہ کتیردکن صکرہ انا طولی ایلہ باشلایہ جفی طبیعی اولان
مذاکرہ کندیسی دہ بر صورتلہ مداخلہ ایدہ جک ، او وسیلہ ایلہ تورک دوستلرندن
(۱) بلکہ برقاج انکیزلری دہ انا طولی بہ کوندہ جک ، معلومیا ، تورک طرفداری
دبیہ برقاج دوزینہ انکیزلر دوستلری واردر . بوتونلر بر فساد ترتیب اولوندینی
زماندہ اورتہیہ چیقارلر . تورکارک خیر خواہی ! دیہ ایچمزہ صوقولہرق
تزویر ایدہ بولورلر . ایستہ بوقیلدن بعض تورک دوستلری (۱) انا طولی بہ
کلہ جک ، بورادہ کی رجال حکومتک افکارینی اکلامیہ حق ، ہانکی نقطہ لر دن
تفرقہ چیقارمق قابل اولدینقی کورہ جک ، اوکا کورہ انکیزلر یکی تدبیرلرہ
مراجعت ایدہ چکلر .

— برادر ، شو دساس انکیزلری نہ کوزل اکلامش سکز .

— اولیلہ یا ، قوای ملیہ طرفداری بر قایینہ نک ایش باشنہ کلسنہ بزم
خیرمز ، وحدتمق ایچون طرفدار اولہ حق دکلریا .

— انا طولینک آرتیق انکیز دسیسہ لرینہ ، انکیز جیلہ لرینہ الہانہ حق بر
حالہ بولمایدینہ امین اولہ بیلیر سکز .

— بالکنز شیمدی انکیزلرک باشقہ بز تشبث وار . یسنہ دین پردہ سی

آلندہ بر فتنہ چیقارمق ایستہ یورلر . سیاستجی بر طاق صاریقلیردن مرکب

دینی بر فرقہ تشکیل ایستدیرمک ایستہ یورلر . طبیعی توفیق پاشا قایینہ سی

اوزون بوبلو راس کاردہ قالہ مایہ جقدر . انکیزلر ترتیب ایستدکاری فساد

جکارد در . فقط يك چاق ترك موقع اید جکارد به شبهه یوقدر . بولاشه ویک متفکر منک چناق قلعه به ایندیرینه هیچ برشی مانع اوله مایه جقدر .

— اونلر یوقاردین انکیزلری تصدیق ایدرکن بزدن ان شاء الله اشاغیدن چناق قلعه ساحلارینه واصل اولورز .

— انکیزلری قره دکرده و مرمره دن تمامیه آتمایه جناب حق زی موفق اید جکدر .

— یالکیز بورالردن دکل ، ان شاء الله عموم مسلمان دیارندن بوتون او ظالم ایبرایستلری آغق تمییب اولور .

برهیئت معظمه نك آناطولازه قدومی

عزت وصال پاشا حضراتیه حسین کاظم بك افندیك . فطین افندی استاد منک ، منیر ، وجواد بك افندیك آقرمه ، واصلتیرینی استشار ایدك .

اردو منک الك قیمتلی ، الك فضیلتی امراسندن بولندقلری امنك اجاعیه نابت بولنان عزت وصال پاشا حقدن سوز-ویله بی زائده ایدرز .

حسین کاظم بك افندی ایسه مملکت منک الك دکرلی ، الك جوال ، الك فعال اولادندن در . شیخ محسن قانی عنوان مستاریله علمی ، ادبی ، سیاسی ، اجتماعی دینی چوق جوهرل یازیر یازان ؛ هله یکریشش اوتوزسته او مراشه رقی اسانمرك شیمدی به قدر کیمسه طرفندن ترتیب ایدله مش اولان معظم و هر معناسیه مکمل برلقتی میدانه کتیرن فاضل مشارالیه محترم قارئلرمن البته قیاباً اولسون طایفه جقدردر .

فطین افندی خواجه مرز کجه مسلمانلرک اک متفنن ، اک متکامل رجال علم و عرفانندن بولنان بوعلامه حیثیوری آرا مندره کوره رک کنندیسنک کرك علوم شرقیه و غربیه ساحه سنده کی احاطه کایه سندن استفاضه ایتمکی ، کرك سیایات و اجتماعیات و ادبیات وکی وقوف و تجربلرندن مستفید اوله بی تمی ایتمه جک ، بناء علیه بوعظیم فرصتی غنیمت بیلمیه جک هیچ بر مسلمان تصور ایدمیز .

منیر بك افندی وطن منک رجال حقوق و سیاستندن بولونمق و غرب لسانلرنده احاطه کامله اصحابندن اولنی حیثیتیه عرفان و حیثیورندن اعظمی استفاده لرده بولونه جفن طبعیدر .

جواد بك افندیك کیم اولدقلرینی تمین ایدمه مدکسه ده بویه برهیئت مجله ارکانی اراستده بولنان میر مشارالیه کده وجودی مملکت ایچون خیر محض تاق ایدله جک ارباب مزیت و فضیلتندن اولدقلرنده اصلا تردد ایدك . بناء علیه ذوات مشارالیه هر برینه عرض خوش آمدی ایدره ک وطن اسلامک سعادتیه معطوف اولمی طبعی بولنان بوتون آمال مقدسه لرنده مظهر توفیق اوله لرینی جناب حق دن معنی ایلرز .

بوبوك ملت مجلسنده اوقونان

ارمنستان معاهده سنك بعض مواد مهمه سی

ماده : ۳ — عثمانی و روس و بوتون جهان ایستاتستیکلرینک و مستقر اولان اجتماعی وضعیتک کوستردیکی وجهله عثمانی حدودی داخلنده ارمنی اکثریتی حاوی هیچ بر قطعه اراضینک موجود بولونمادینی بو وسیله ایلده تأیید و تصدیق اولور (شدتلی آلفیشلر) .

ماده : ۴ — تورکیا ایله ارمنستان ارمنده کی حدودی اشغالی قره قروصو منعیندن اعتباراً آراس نهری — کشاخ شماله اریه جای — بعده قزیزیل چاقچاق وحاجی پیری دن کچن دره — زیارت طاعی ذروه سی و چیلدر کولی خطی تشکیل ایدر .

طولانی یولنه قونجه به قدر اونی اداره ایدمه جکدر ، سوکره یکی اویونلرینه باشلايه جقدر . او دینی فرقه بی رأس کاره کتیره جکدر .

— دیمک ، حالا استانبولده دینی فرقه جیلغه ، انکیز منفعته آلت ایدمه جک کیمسه لر وار ؛ یازیر اولسون . زوالی دین ا اوته کینک بریکنک التسه بازیمه سیاست و مناعت اولمش ؛ الله دن قورقاز ، پیغمبردن صیقیلماز آداملر . او دینک ها انکی نقطه سی ذاتی ، اسارتی قبول ایدر ؟ او دینک ها انکی آتی انکیز اراده سنه بویون ا کعبی ، انکیز منفعته خادم اوله بی تمین ایلر ؟ او انکیزلرکه بو کون خلافتک شرائط اساسیه سی یسقدرلر . قرآنک احکامی معطل بر اقدیلر . عیجا دینی فرقه یا عقله مشغول اولان او ذوات

کرام بیلمیورلری که بقای اسلامک شرائط ضروری سی اولان سد نفور ، تجهیز حیوش ، تنفیذ احکام و قضایک بو کون هیچ بریسی قالماش ، بناء علیه معنای خلافت مهمل اولمشدر ؟ اسلام حدود دینی دشمنه قارشى قاییه بیلمک ، ایسته دیک قدر عسکر طوبلا یوب تجهیزایتمک ، اجنبی مداخله سندن تمامیه آزاده اوله رقی احکام شرعی بی اجرا ایتمک خصوص سنده خلیفه نك و حکومتنک حریت و استقلال تامی اولمادجه خلافتک معناسی وارمیدر ؟ معاهده صلحیه بقای اسلامک بوشرائط ضروری سی تمامیه قالدیر ماش — میدر ؟ بو کون خلیفه کفارک تجاوزینه قارشى حدود لرینی قایماق ، عسکر طوبلامق ، احکام اسلامیه بی تنفیذ ایتمک صلاحیتلرندن هانکیسی حائزدر ؟ طوغروسی ، خلافتک ، دینک انکیز التمه بویه اسیر و اویونچاق اولدینی بر زمانده انکیزلرله توحید مساعی ایدرک دینی فرقه تشکیل ایتمک ، بو صورتله اسلامی انکیزلرله ده ا زیاده اذیرمک قدر مدعش جنایت تصور اولونه ماز . — اوت بویه بفرقه تشکیل ایدکدن سوکره رأس کاره کله جکدر ، اناطولی بی ازمه جکدر .

سوز بورایه کانه ده میندن بری بحی کال دقله دیکله مکده اولان محی الدین پاشا حضرتلری در حال شو جوابی و بریدیلر :

— تمام . چوق ای . فقط کچ قالمش ، عون حقله بزقوای ملیه منری بو کون عساکر منتظمه خانه کتیردک . اردولر منری تجهیز و تحشید ایدك . بوندن سوکره بزم اوزر منزه کیمسه کله من ، عون حقله بزایلری به کیده جکزه دشمن استیلاسی التمه قالان اسلام مملکتلرینی ، کفار اسارتی التمه بولونان اسلام خلیفه سی فورناره جفنر . و اسلامک حاکمیت مستقله سی تأسیس ایدمه جکزه . — استقبالی اصل کور پیور سکز ؟

— استقبال يك اچوق صورتده کور ولیور . انکیزه شرق دن چکیلور . قره دکرده کی بتون استناد نقطه لرینی الدن قاجیردی . قافقاسیاده برعلاقه سی قالمادی . جنوبی روسیه ده کی تحشیدیه انهمرام قطعی به اوغرادى . یونانستان الدن کیتدی . ارمنستان بیتدی . درت طرفدن شرقده مغلوب اولدی . شمدی مدافعه وضعیتیه کچور . بوش قالان بولاشه ویک اردولری رومانیا بی ، بالقانلری تهدیدمه باشلايه جقدر . اونک ایچوندرکه انکیزلر قرارگاهلرینی ادرنه به نقل ایتدیلر . بوغازلری مدافعه ایچون اوراده مدافعه ایتمک ایسته به .